

stichting werkgroep
milieubeheer rhenen

1993 nr. 2

NIEUWSBRIEF

D. Prins

Ostendestraat 3

3911 WE

secr.	W. Cobben Utrechtsestraatweg 7 3911 TR RHENEN 08376-12147
penningm.	L. Deurvorst Beukenlaan 20 3911 XK RHENEN
gironr.	2911077

In memoriam

Velen zal het ter ore gekomen zijn; toch willen wij U nog officieel berichten, dat tot ons verdriet de voorzitter van de WMR, Els Heyboer, op donderdag 8 juli is overleden.

Sinds enkele maanden wachtte Els op een operatie voor een nieuwe hartklep; maanden, die voor haar moeilijk waren, omdat ze door het lange wachten veel medicijngebruik met nare bijverschijnselen te verduren had.

Haar optimisme en blijmoedigheid en haar blijvende interesse in het milieu en de WMR waren heel bijzonder en bewonderenswaardig.

Helaas is de operatie haar fataal geworden.

Het voorzitterschap werd Els min of meer in de schoot geworpen. Door haar enthousiasme, creativiteit, betrokkenheid en zorg voor alle werkgroepleden, is Els een geweldige voorzitter en stimulerende kracht geweest, die we heel erg zullen missen.

De natuur, haar tuin, was voor haar een bron van inspiratie.

Maandagavond 5 juli belde Els me op om te vertellen, dat ze de volgende dag naar het ziekenhuis zou gaan, eindelijk! Diezelfde dag had ik wat overpeinzingen opgeschreven en las ze Els voor aan de telefoon. Omdat ze met deze gedachten instemde heb ik ze voorgelezen op de herdenkingsbijeenkomst voorafgaande aan de begrafenis op de Larikhof:

- natuur is een manifestatie van Gods creativiteit
- in de natuur is Gods kracht, energie aanwezig, ook in de mens, "Gods adem"
- natuur, bron van geluk, voorbeeld van creativiteit
- door de natuur te beschouwen kan men iets van God ervaren

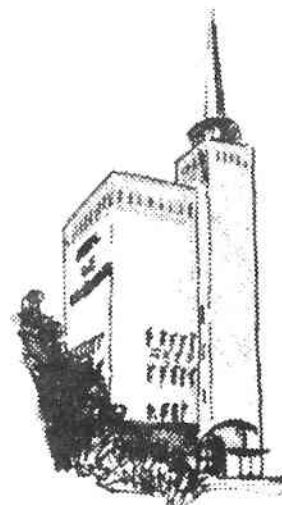
Wies Cobben

Nu onze werkgroep erg is afgeslankt, willen we een beroep doen op onze donateurs en andere belangstellenden om in de werkgroep actief te zijn als lid.

Met meer leden kunnen we meer activiteiten ontwikkelen; ieder lid kan in zijn eigen voorkeursgebied meedoen en activiteiten ontplooiën.

Heel graag zouden we van U vernemen of U de werkgroep wilt komen versterken en waar Uw voorkeur ligt.

Wies Cobben
secretaris WMR
tel: 08376-12147

Kastanjeboom Koerheuvel

Wij willen nog even terugkomen op de recente publikaties aangaande het verplaatsen van een oude kastanjeboom op de Koerheuvel (29 okt.'93) De WMR heeft aldoor gepleit voor een bouwplan, dat aangepast was op zo'n manier dat deze mooie boom kon blijven staan.

Nu wordt de boom vakkundig verplant voor een bedrag van f35.000,-

De vraag is of het behoud van de boom dan nog in overeenstemming is met dit astronomische bedrag, gezien ook het feit, dat het succes van aanslaan niet verzekerd is.

Praten over het Binnenveld,en doen?

Al weer sinds ruim anderhalf jaar bestaat er een *Klankbordgroep Binnenveld*, een intergemeentelijke discussiegroep waarin vertegenwoordigers van de gemeenten Ede, Wageningen, Veenendaal en Rhenen, en van agrarische, milieu- en natuur- en recreatieve organisaties enkele malen per jaar samenkomen om de voortgang van het zogenaamde Plan van Aanpak, gebaseerd op het Beleidsplan Binnenveld, te bespreken. Namens onze Werkgroep Milieubeheer Rhenen zit ik daar ook in. Het voorzitterschap gaat nu over naar de wethouder van Ede naar die van Veenendaal (maar de gemeenten staan niet te trappelen...)

Wat kwam er zoal ter sprake, en wat bemerken we daarvan concreet in het Binnenveld?

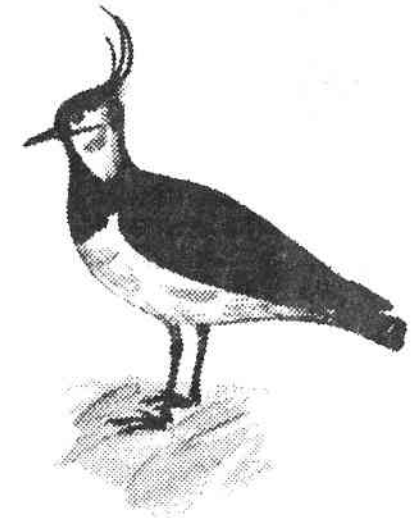
Aspect natuur. De werkgroep natuur kwam vorig jaar met een indrukwekkend rapport, onder de titel "Ecologische Hoofdstructuur Binnenveld". Vooral bij de Grift moet er natuurontwikkeling komen, met Natuurkerngebieden (Blauwe Hel tot en met Goede Troost, Bennekomse Meent en de Hooilanden, de Kampen en de Veenkampen), en Ecologische verbindingzones (de Kampen, de Kraats; echter geen verbinding met het dal van de Rijn...) Door beheersovereenkomsten, aankopen, en regeling natuurontwikkeling moet de ecologische hoofdstructuur tot stand komen. Het Beleidsplan Binnenveld past dienaangaande in het Rijks Natuurbeleidsplan.

Maar de resultaten kunnen nog lang op zich laten wachten... Immers, de agrariërs, maar ook de gemeenten, zijn op zijn zachts gezegd niet erg meewerkend, en alles gaat op basis van vrijwilligheid. Gezien de geringe areaalgrootten - er zijn (te) veel kleine boeren -, kan ik me van zo'n houding best iets voorstellen, maar voor de natuur betekent dit, dat de overgebleven natuurwaarden nog verder achteruit gaan. Vroeger groeiden er in de blauwgraslanden van de Vallei hele velden orchideeën (maar liefst 9 soorten!) en nog vele andere nu verdwenen of zeldzaam geworden planten, bijv. moeraskartelblad, grote boterbloem, moeraslathyrus, spaanse ruiter, kleine valeriaan, waterdrieblad, melken moerasviooltje, bevertjes, klokjesgentiaan, blauwe knoop, en bijzondere zegesoorten.

Vele ervan staan nu op de Rode Lijst van de in heel Nederland verdwijnende soorten. Voor meer details verwijs ik naar mijn, namens de Plantenwerkgroep KNNV geschreven rapporten Planteninventarisatie Bennekomse Meent 1993, en idem blauwgraslandreservaat Allemanskamp 1989, laatstgenoemde verscheen als publikatie in het blad Eemvallei (1991)

Ook vogelsoorten als kemphaan, kwartelkoning, bruine kiekendief, zwarte stern, roerdomp, zomertaling, grauwe gors, geelgors, enz. zijn in geen velden of wegen meer te zien, terwijl watersnip, paapje, spotvogel, gele kwikstaart, graspieper, boerenzwaluw, grutto, tureluur, kwartel, patrijs, veldleeuwerik - de laatste was met zijn heerlijke "vrijheidsvlucht" en jubelende zang vroeger typerend voor het Nederlandse platteland...(nu hoor je overal het gedreun van auto's) -, enz. sterk zijn achteruit gegaan of ook al zijn verdwenen.

Waar is al dit moois gebleven? Eigenlijk is het volstrekt begrijpelijk, want welke planten of vogels -- en dan vergeten we voor het gemak maar even de vlinders en andere insecten, de kikkers en salamanders, vissen, enz. enz.... -- kunnen zich nog handhaven in of bij weiden en akkers waar overvloedig gier wordt uitgereden, opnieuw wordt ingezaaid na doodspuiten en scheuren, geëgaliseerd en ontwaterd, te veel en te vroeg vee loopt en te zware machines rijden, te vaak wordt gemaaid, herbiciden gespoten, enz. De biljartlakens zijn vlak en egaal groen, zonder storende paarde-, pinkster-, of boterbloemen; alleen 1 of 2 grassoorten en wat regenwormen krijgen maximale kansen, en in de sloten groeien geen leuke planten meer.

* ook mestchijfde is schadelijk voor de natuur, om te beginnen voor de weidevogels uitgraaf

Vroeger waren hele sloten tijdelijk wit van de waterranonkel, en zag je het geel van de dotterbloem, het lilapaars van de kattenduif, de witte pluimen van de moerasspirea, en het roze van de waterviolier. Nu is er door een enorm teveel aan nitraat en fosfaat alleen maar drabbig water of groeit het vol met riet en liesgras. Waar kun je nog allerlei wonderlijke waterdierpjes met een schepnetje vangen en in een jampotje bekijken...?! Zelfs het produktievermogen van de grond loopt gevaar (fosfaat- en kaliumverzadiging).

Veel mensen beseffen dit amper en denken, als het Binnenveld maar open en groen is, dan is alles o.k.; niets is echter minder waar. Landschap is niet identiek aan natuur !!; het kan alleen uiterlijkheid zijn (vergelijk een keurig, maar steriel tuintje). Acties tegen stadsuitbreiding in het Binnenveld zijn prima, maar bovenstaande moet ook niet worden vergeten !

Wel ruikt inderdaad de woningbouw nog steeds op, funest voor zowel landschap als natuur. Hetzelfde geldt voor de boomkwekerijen in het Binnenveld; daar worden te weinig beperkingen aan gesteld.

Het aspect landschap wordt in het Beleidsplan apart en uitgebreid behandeld, maar daarover moet ik me hier nu beperken. Men heeft het vooral over het handhaven van de openheid van het gebied, bescherming van de gradiënten en ecologische verbindingen tussen stuwwallen (Heuvelrug en Veluwe) en Binnenveld, herstel en onderhoud van beplantingen in Nergena, de Kraats, de Kampen, bij Achterberg (N.B. onze knotploeg o.l.v. Peter de Boer mag men hierover wel eens wat meer erkentelijkheid tonen !!) en de Tinnewei, en het weghalen van voor de openheid 'storende' (??) bomen langs o.a. de Maatsteeg en Veensteeg (na protest zijn de bomen langs de spoorweg blijven staan). Ook hier geldt, dat de agrariërs liever niet meedoen; herplant van houtwallen op hun land zien ze meestal niet zo zitten, hoewel subsidies beschikbaar zijn.

Aspect landbouw. Men wil vooral de grondgebonden landbouw verder ontwikkelen (dus niet de bio-industrie !, maar die is er in de Vallei reeds te veel, vooral bij Ede en Barneveld), en dan heeft men het over verbetering van de externe produktieomstandigheden voor de melkveehouderij, met inachtneming van het beleid zoals geformuleerd met betrekking tot natuur en landschap (zie het Beleidsplan Binnenveld,

1990). Met andere woorden, men wil God en Mammon dienen, zoals zo vaak in onze moderne maatschappij. Maar van dit soort beleid is bekend dat de natuur dan stilletjes verdwijnt....

Toch valt er wel iets te 'combineren', als je denkt aan bijv. de Relatienota, waarvoor langs de Grift door de provincie flink wat hectares zijn aangewezen (zie aspect natuur boven). Een boer kan daar rekenen op een goede beheersvergoeding, als hij bepaalde beperkingen in zijn landgebruik accepteert en afsprekt. Maar daar wringt nu juist de schoen: terwijl we toch allemaal weten, dat er enorme koelhuizen vol liggen van vlees- en zuiveloverschotten die met subsidies worden gedumpt in Oost-Europa en Derde Wereld, lijkt het wel een agrarische eenzaak om toch de produktie te blijven maximaliseren en de natuur als een soort vijand te zien.... Onderdeel van onze 'lof der zotheid'? (sommigen willen zelfs weer aan een nieuwe landinrichting).

Feitelijk zijn echter ook de boeren slachtoffer van een ongelimiteerde internationale concurrentie (te lage prijzen, door o.a. melk van fl.0,35 per liter uit Nieuw Zeeland en te veel graan uit Noord-Amerika). Vroeger gingen landbouw/veeteelt en natuur wel samen: bij het nest van een weidevogel werd een stok gezet en er werd omheen gemaaid. In de moderne race-landbouw krijgt ook een gewone Kievit of een grutto geen kans meer.

Aspect verkeer. Al sinds lang wordt er gepraat en geschreven over het terugdringen van het doorgaande autoverkeer door het Binnenveld (het weren van 'sluipverkeer'). De werkgroep verkeer bracht bij monde van de voorzitter de Rhenense ambtenaar Peek op 1 sept. in de Klankbordgroep verslag uit van de proefafsluiting die er in 1993 was op enkele wegen tussen Wageningen en Veenendaal. Over de drie bruggen over de Grift gingen 1500 voertuigen minder (= daling van 15 %); op de

afgesloten wegvakken overheerste nu het langzaam verkeer; 75 % van het overgebleven verkeer was in overtreding (er werd flink gecontroleerd en geverbaliseerd).

Men beschouwt de proef als geslaagd, afgezien van de klachten van een aantal bedrijven en toeleveranciers (moeilijkheden met ontheffing-verlening) en het door sommigen genoemde beperkte draagvlak, gezien het grote aantal overtreders. Minder auto's in het Binnenveld: voor mens, dier, en milieu een goede zaak ! (hoewel de overgebleven gemotoriseerden ontzettend te hard reden...). Dus was het advies: zet de proef om in een definitieve maatregel! Maar vervolgens lees ik tot mijn verbazing op 1 oktober in de Rijnpost, dat het niet doorgaat. De gemeente Veenendaal vindt namelijk, dat het bedrijfsleven aldaar er te veel nadeel van ondervindt en er een overbelasting komt op de Brinkersteeg en Cuneraweg; eerst moet een oostelijke rondweg, de S25, maar eens worden aangelegd...! Nòg meer asfalt is kennelijk het wondermedicijn. Laatstelijk kwam de minster May-Weggen het bekijken en bevestigen.

Aspect recreatie. In het beleidsplan wordt gesproken van 'Verbetering van de mogelijkheden tot recreatief medegebruik met bijzondere aandacht voor het directe uitloopegebied van de verschillende kernen vormt uitgangspunt van beleid'. Een mooie volzin en een mooi streven zou je zo zeggen, want het gaat in de eerste plaats om fietsers. Toch blijkt het met de natuurbescherming niet allemaal even goed te sporen, zo blijkt uit de concrete plannen.

Om te beginnen wordt op (de openheid van) het landschap gewezen; dat is o.k. (zie boven), maar is ook wel eens een overdreven doctrine, als daarvoor bomen moeten worden gekapt (bijv. Maatsteeg) of een gebied persé boomloos moet blijven om een bepaald visueel beeld maar te kunnen handhaven (dat zou nog gaan, als het weidebeheer dan maar geëxtensiverd werd). Voorts is er nu al een fietspad langs de Grift zowel vanuit Veenendaal als vanuit Rhenen, maar nog niet ter hoogte van de Achterbergse Hooilanden, en velen, waaronder het Recreatieschap Veluwe, willen er een doorgaande route maken (de 'Rond de Veluwe fietsroute'). Reeds 3½ jaar geleden heb ik hier tegen geprotesteerd en ook D66 deed dat in de toenmalige gemeentelijke verkiezingsstrijd, wat de Wandelaar in de Rijnpost van 14-3-'90 in een column onder de titel 'Éen onaf fietspad' deed schrijven : 'Die partij

krijgt mijn stem deze keer niet'!

Het is dus nog steeds actueel, en toen het in de Klankbordgroepvergadering van 1 sept. ter sprake kwam hebben Huug den Ouden (Stichting Milieugroep Ede, ook namens de Vogelwerkgroep Wageningen) en ik ons er tegen uitgesproken, met als argument de broedvogels die bij naderbij komen van een mens (ook op de fiets) al op 150 m afstand van hun nest gaan. Er moeten in de natuur altijd gebieden zijn, waar geen mensen komen !! Dit noem je zoneringsbeleid, wat in de recreatie nodig is (in mijn bezwaarschrift tegen onderdelen van het plan Noordoever Nederrijn heb ik hetzelfde argument genoemd tegen de aanleg van al te veel paden langs de Rijn).

N.B. De meeste restanten van de eens zo rijke broedvogelpopulaties bevinden zich vooral langs de Grift (zie de Broedvogel Inventarisatie Zd. Gelderse Vallei 1987 door de KNNV Vogelwerkgroep Wageningen). Een tweede argument is, dat er in het Binnenveld al genoeg wegen en paden liggen, en dat bij afsluiting van enkele wegen voor gemotoriseerd verkeer er vanzelf beter te fietsen valt. Wat toch wel iets zegt, is dat ook de plaatselijke ENFB achter ons protest en onze argumenten staat.

Voorts is er sprake van de aanleg van ontmoetingspunten langs de Grift, met picknicktafels, zitbanken, aanlegsteigers voor kano's, enz. Ook tegen (te veel) boten maakte Den Ouden nu bezwaar. Indertijd heb ik met mijn bezwaren (namens de KNNV) mede bijgedragen aan het niet verlenen van toestemming door het Waterschap Vallei en Eem tot het behouden van een kanotoertocht tussen Grebbesluis en Veenendaal eind sept. 1990 van de 'Berg tot Berg race'. Dat soort toestanden (met veel publiek!) zou zeker ook landschappelijke schade en vervuilingen veroorzaken, en het Waterschap sprak in zijn antwoord o.a. van rustverstoring in een stiltegebied.

Verder zal de toeristische Zuid-Veluweroute, een onnodig promoten van het autorijden!, worden opgeheven (ANWB-route).

De ruiterverenigen zouden best een route in het Binnenveld willen hebben, mede vanuit Veluwe en Heuvelrug, maar zijn daarover tegelijk nog al pessimistisch wegens het niet kunnen garanderen van de verkeersveiligheid (smalle berm, enz.).

Mijn conclusie. Beleidsplan Binnenveld, Plan van Aanpak Gelderse Vallei, en al het vergaderen en schrijven kunnen niet verhinderen, dat de aantasting van de eens zo hoge waarden van natuur en landschap van het Binnenveld nog steeds doorgaat, daar de noodzakelijke afname in gebruiksintensiteit door de mens op allerlei fronten nog niet plaats vindt.

Dirk Prins

Over Agenda 21 voor een duurzame ontwikkeling

Nu ruim een jaar geleden vond in Rio de Janeiro de VN-Conferentie over Milieu en Ontwikkeling plaats. Het belangrijkste document van deze conferentie is het actieplan voor de komende jaren, getiteld Agenda 21. Op 4 juni 1993 is de Nederlandse vertaling van Agenda 21 gepresenteerd door minister Alders van Milieu en minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking.

De mensheid staat op een beslissend punt in haar bestaan. Problemen op het gebied van armoede, honger, gezondheid en milieu vormen een bedreiging voor het welzijn. Agenda 21 beoogt oplossingen aan te bieden voor die problemen en biedt de wereld in de context van duurzame ontwikkeling een set actiepunten.

Agenda 21 is een mijlpaal in de relatie tussen arme en rijke landen. Het is een handboek geworden met meer dan honderd programma's op het gebied van duurzame ontwikkeling.

Agenda 21 is de basis voor een nieuwe wereldwijde samenwerking, die dieper gaat dan de traditionele ontwikkelingshulp van de rijke naar de arme landen. Een samenwerking gebaseerd op gemeenschappelijke belangen, wederzijdse behoeften en gedeelde verantwoordelijkheden. Agenda 21 roept landen, bedrijven, gemeenten en burgers op om het milieu weer gezond te maken, er zorgvuldig mee om te gaan en de welvaart eerlijk te verdelen.

Voor duurzame ontwikkeling op wereldschaal zal onze ontwikkeling nooit de maatstaf zijn: 20% van de wereldbevolking gebruikt op dit moment 80% van alle energie. Als de hele wereldbevolking op die manier energie gaat gebruiken, zou dat een stijging van 400% betekenen! Waar moet die energie enigszins probleemloos vandaan komen?

Agenda 21 erkent dat niet-duurzame productie- en consumptiepatronen, met name in de geïndustrialiseerde landen, de belangrijkste oorzaak zijn van de achteruitgang van het wereldmilieu. Dit leidt tot armoede en ongelijkheid.

De burgers van de rijkere landen moeten meer bewust worden gemaakt van de schadelijke effecten van hun consumptiegedrag op het milieu en op de verspilling van natuurlijke hulpbronnen. Consumenten moet worden aangeleerd, dat zij het milieu laten meewegen bij de keuze van produkten.

De bestrijding van armoede in het Zuiden noodzaakt tot verandering in de consumptiepatronen van het Noorden.

Op de Oranjemarkt werd daarom dit jaar gekozen voor het thema 'Voedsel voor de Toekomst', waarbij ook de Projectgroep Ontwikkelingssamenwerking te Rhenen was betrokken.

Belangrijkste tips aan de consument:

- Koop groente en fruit van het seizoen: produkten van de 'koude grond' verbruiken minder energie dan kasprodukten.
- Koop groente en fruit uit de regio: transport over grote afstand kost

veel energie.

-Eet andere aardappelrassen dan Bintje, Bildstar en Eigenheimer, die allemaal met veel bestrijdingsmiddelen worden behandeld.

-Eet eens een dag geen vlees.

-Vraag om biologisch vlees en scharrelvlees met ISC-keurmerk.

-Koop eerlijke handelsprodukten, zoals Max Havelaar, Wereldwinkel.

Rose Blommers

Biologische landbouwmethode

Sir Albert Howard is de grondlegger van de biologische landbouw-methode in Engeland, de zgn Howard Balfour-methode.

In zijn auto-biografisch werk *Farming and Gardening for Health and Disease*, eerste druk 1945, lezen we dat hij als beginnend veredelaar in India eerst vijf jaren rondreisde om een indruk te krijgen van de landbouwmethoden.

Na 5 jaar was hij in staat om gewassen te telen, geschikt voor de plaatselijke omstandigheden, die praktisch *ziektevrij* en ook zonder aantastingen van insecten waren.

Zijn ervaring was, dat ieder gewas van nature resistent is wanneer het op de juiste wijze en onder goede omstandigheden gekweekt wordt op *goede grond*.

Dieren, gevoed met geschikt voedsel, op goede grond geteeld, zijn ook bestand tegen allerlei infecties.

Dit trok hij door tot de mens. In India trof hij mensen aan die gezond waren en gewassen teelden op *goede grond*.

Grondmonsters stuurde hij naar Engeland, waar men ontdekte, dat zich rond de wortels van planten deze schimmels bevonden, micorrhiza's. Op slecht bewerkte gronden ontbraken deze, en zagen de gewassen er armetierig uit. Zo ook de mensen!

Nu bijna een eeuw later is het onderzoek naar het voorkomen en de functie van micorrhiza's in volle gang. Uit recent onderzoek is gebleken, dat in de gangbare landbouw deze schimmels verdwijnen. Juist deze wortelschimmels zijn in staat om kiezel en andere sporenelementen naar de plant te brengen. Gebeurt dit niet, dan groeit er een gewas met onvoldoende stevigheid en afweer, zodat een scala aan gewasbeschermingsmiddelen nodig is. Wat erger is: de slechte gezondheid van de mensen!

Ziektekosten rijzen de pan uit.

Ons inziens wegen hogere kosten van biologisch geteeld voedsel niet op tegen alle ellende, die door ziekten veroorzaakt worden.

Optimale grond vereist een zorgvuldige bewerking en verhoging van het humusgehalte door middel van het toedienen van compost van de juiste samenstelling.

Aangezien handwerk zwaar belast wordt met BTW en biologische teelt veel handwerk vraagt (door gebrek aan belangstelling is de mechanisatie en afzet hiervan achtergebleven) zijn de producten duurder.

Voor gezondheid van mens en milieu moet men een prijs betalen!

*Rechtschapenheid verloren, dan komt de vormelijkheid
Vormelijkheid nu is de schors van oprechtheid en trouw
en het begin van verwarring.*

*Daarom houdt een hoog mens zich aan de kern, niet aan de
schors.*

*Hij houdt zich aan de vrucht, en niet aan de bloem.
Daarom laat hij dit en neemt hij dat.*

Uit: Tao Teh Tsing van Lau-Tze, 6^e eeuw voor Chr.

Dit vers, zo toepasselijk voor onze tijd, waarin de kern van de wetgeving ondergeschikt wordt gesteld aan de regelgeving, de uiterlijke schors;

Regels, die men zo kan lezen en toepassen om eigen belang te dienen en anderen en milieu te schaden.

Als voorbeeld: de vele artikel-19 procedures uit de wetgeving Ruimtelijke Ordening, die het respect voor het milieu, medeburgers en hun belangen neerlegt in artikelen.

Artikel 6a zegt, dat bij wijziging van bestemmingsplannen met de direct aanwonenden overleg gepleegd dient te worden. Bij het plan Molenberg-I wordt inderdaad een bijeenkomst aangekondigd over een voorontwerp, doch de aanwezigen een rad voor ogen gedraaid, nl. dat Utrechtsestraatweg 20 voor eensgezinswoningen bestemd zou zijn.

Enige tijd later echter biedt het ontwerp ineens de mogelijkheid tot een meergezinswoning, oftewel appartementenbouw, 48% meer bebouwd oppervlak dan de op dat perceel gesloopte villa innam. Hierover wordt met de omwonenden geenszins overlegd. Helaas zegt het artikel van de wet Ruimtelijke Ordening niets over sancties!

Kortom: de verwarring slaat toe.

Bezwaar-procedures vangen aan. Ook de WMR doet mee.

Bij de bouw is ook een oude treur-es die moet wijken in het geding.

Onze argumenten:

Uit onderzoek van de LU te Wageningen is gebleken, dat reeds 30 microgram stof/m³ lucht een aantasting van de longfunctie geeft. Bomen zijn uitmuntende stofvangers, aangetoond door onderzoek in Amsterdam. Alleen al daarom is het handhaven, verzorgen en aanplanten van grote bomen bevorderlijk voor een goed leefklimaat, zeker langs een druk bereden weg.

Helaas: eigenbelang (minder uitzicht) is in het spel, zodat de regelgeving t.a.v. kapvergunningen (bomenbehoud) oneigenlijk wordt toegepast.

Wat de appartementenbouw betreft:

In het verleden is niet voldaan aan het argument dat in Rhenen een grote behoefte bestaat aan deze senioren-appartementen. Van de Palmerswaardt zijn ondanks het feit dat de gemeente het tegendeel beweert, de meeste appartementen aan niet-Rhenenaren verkocht (14 van de 16). Er staan zelfs nog appartementen onverkocht aan de Frederik v.d.Paltshof.

Door dure appartementenbouw en vrije sectorwoningen voor mensen van buiten zal steeds meer beslag gelegd worden op het buitengebied voor Rhenense woningzoekenden.

Helaas is ons schorsingsverzoek voor de bouw- en kapvergunning afgewezen; wel is schorsing toegekend voor de bijgebouwen op het perceel Utrechtsestraatweg 20.

De WMR is voor de bestemmingsplanwijziging Koerheuveltoren nog in beroep gegaan bij de Kroon. Met ons was ook de Inspecteur Ruimtelijke Ordening van mening, dat een aanbouw van huizen en appartementen het aanzien van de toren schaadt. Tegenstrijdig aan het plaatsen van de toren op de monumenten-inventarisatielijst!

Bij het verplaatsen van de grote kastanjeboom zijn op grotere diepte restanten van een bronzen emmer gevonden, vermoedelijk uit de Bronstijd.

Dit hoogtepunt van Rhenen, zeer waarschijnlijk eens een heilige plaats, gezien de recentelijke grafvondsten uit dezelfde tijd in de directe nabijheid, en archeologisch van grote waarde, zou voor inwoners en bezoekers naar onze mening niet aan woningbouw opgeofferd dienen te worden.

Milieunummers

Politie Rhenen	
milieu-ambtenaar Coops	08376 - 19007
Gemeente Rhenen	
milieu-ambtenaar Haverkamp	08376 - 82111
Algemene Inspectie Dienst (AID)	
voor mestboekhouding, mestoverlast en	
bestrijdingsmiddelen	01720 - 73691
Inspectie voor milieuhygiene	030 - 333003
Geluidshinder vliegtuigen	
(hoofdinspectie luchtmachtstaf)	06 - 0226033
of	
klacht inspreken op geluidsband, klager	
wordt teruggebeld	070 - 492300
Verontreiniging oppervlaktewateren	030 - 583580
Alarmnummer verontreiniging van de Rijn	085- 615302
Provinciehuis Utrecht	
informatie afvalverwerking, bodemvervuiling,	
stortplaatsen e.d.	030 - 589111
Streekverband Zuid-Oost Utrecht	03404 - 87882
Stichtse Milieu Federatie	030 - 202791
Milieutelefoon Milieudefensie	020 - 6262620
Stichting Natuur en Milieu	030 - 331328
Stichting Milieu Edukatie (SME)	
informatie over onderwijs, tentoonstellingen,	
lesbrieven, e.d	030 - 713734
Alternatieve Consumentenbond	
voeding en gezondheid	020 - 6863338
.	020 - 6863586
Centrum voor Energiebesparing Delft	015 - 131260
Stichting Voorlichting Energiebesparing	055 - 497911
Medisch Milieukundige	03404 - 87614